

Dialogseminar Levanger kommune 30.03.09 – Del 2 - Økonomi:

GRUPPEARBEID:

Oppgave 1: HVA ER DE STØRSTE UTFORDRINGENE OG MULIGHETENE FOR LEVANGER KOMMUNE I ØKONOMIPLANPERIODEN?

- Gr. 1**
- Forventningene til kvalitet og innhold i tjenestene, sett opp i mot muligheter
  - Vri ressurser fra behandling til forebygging
- Gr. 2**
- Tilpasse drift i forhold til økonomi.
  - (Se lista til Ola)
  - Øke tilflyttinga. Gjøre seg attraktiv. Er vi triveligst i Trøndelag?
  - Fortelle de gode historiene (omdømmebygging). Pliktig for alle, vi som jobber og politikere
- Gr. 3**
- Opprettholde og utvikle tjeneste tilbudet er en utfordring spesielt innen pleie og omsorg, barnevern m.fl. Rekruttering for å opprettholde kompetansen.
  - Mulighetene: å bli enig om prioriteringene og unngå omkamper på saker. Viktig med gode prosesser i forkant av prosjekter/investeringer. ISK 3 er en mulighet.
  - Samhandling om helse på tvers av kommunegrensene. (kompetanseutveksling, hospitering, helsekommuner?)
- Gr. 4**
- - Økonomikrisen , dette medfører økt arbeidsledighet, senket
  - - Reformen kommer uten at dette er fullfinansiert fra staten.
  - - det må ses på om arbeidet utføres på en best mulig effektiv måte, det bør ses på samhandling innenfor flere områder. Kan skole, barnevern, helsetjenester for barn samordne seg på felles tiltak?
  - - Felles brannvesen med Verdal. (Frosta)
  - - Felles barnverntjeneste/barnevernvakt med flere kommuner.
  - - Vi kan /må selge tjenester til flere kommuner
  - - For økt bosetting er det viktig med videreutvikling av Trønderbanen
  - - vi må drive med forebyggende arbeide på alle områder.
- Gr. 5**
- Tæring etter næring.
  - Effektivisering på alle områder
  - Øke eiendomsskatten
  - Arbeide godt forebyggende i forhold til å redusere sykefravær.
  - Optimalisering av samkommune.
  - Legge til rette for næringsliv og gode boområder.
  - Tjenester må muligens koste mer for de som har mulighet til å betale?
  - Lage bokollektiv med eldre friske og eldre litt skrøpelige.

Gr. 6

Utfordring:

- Kapasitet på eldreomsorgen
- Ekstra hjelp og oppfølging på barn- og unge.
- Tilpasse aktivitet til budsjetttrammene
- Enhetene forholder seg til budsjettene

Mulighet:

- Ny helsereform
- Regjering følger opp med bevillinger ihht til samfunnsutviklinga.
- Statlig satsing på det kommunale barnevernet
- Ta ut stordriftsfordeler gjennom samkommunen på flere områder inkl. barnevern
- Øremerket eiendomsskattssatsing

Gr. 7

Utfordring:

- Forankring av økonomisk virkelighet i befolkning og politisk miljø
- Valgår i 2009
- Oversikt over og potensiale i innsparing utenom de 2 store sektorene
- Dimensjonere tjenestene etter behovene fra år til år
- Økonomistyring

Mulighet:

- Vekst
- Eiendomsskatt
- Forebygging, ressurser tidlig inn
- Næringsutvikling
- Havna

Gr. 8

Utfordringer:

- Utgiftsveksten er større enn inntektsveksten.

Muligheter:

- Effektivisering og øking av inntektene(eiendomsskatt)

Gr. 9

- Å opprettholde dagens nivå på våre tjenester
- Å klare å motivere for omstilling – vi må gjøre de riktige tingene, må tørre å slippe ”gamle” oppgaver
- Vi ligger strategisk geografisk plassert (nærhet til bl.a. teknologisk miljø og kommunikasjon)
- Trønderhallen

Gr. 10

Utfordringer:

- Forholde seg til det inntektsnivået man faktisk har.
- Å forhindre en for høy vekst i antall årsverk – det kommer stadig nye behov.
- Befolkningssammensetningen endrer seg fram i tid – eldrebølgen.
- Å se konsekvensen av valg man tar, f.eks. om man velger bort satsinger som påvirker kommunens attraktivitet kan dette påvirke kommunens inntektsgrunnlag.

Muligheter:

- Øke inntektene – eiendomsskatten.
- Overta private barnehager.
- Attraktiv kommune - øke innbyggertallet.
- Tidlig forebyggende innsats.
- Utfordre fylkesmannen på nærings-/industriareal.

Oppgave 2: ANGI 4-5 STRATEGIER FOR AT LEVANGER KOMMUNE SKAL UNNGÅ Å AKKUMULERE UNDERSKUDD OG HAVNE PÅ ROBEK-LISTEN IGJEN?

- Gr. 1**
- Budsjettdisiplin
  - Vri ressurser fra behandling til forebygging
  - Bedre økonomistyring
  - Stor driftsfordeler ISK
  - Næringsutvikling
  - Styrke sentrale institusjoner HINT, SL, VGS
- Gr. 2**
- Øke eiendomskatt
  - Forebyggende arbeide innenfor barnevern, rus, skole, helsestasjon
  - Skolestruktur
  - Nullstille store framtidige investeringer.
- Gr. 3**
- Omstillingsprosesser er nødvendig. Ned med antall stillinger. Sektorovergripende; f.eks jobbe både i oppvekst og helsesektoren – et tiltak for å få ned uønsket deltid.
  - Se på skolestruktur – elevtallet går ned. Barnehagedrift – Dette må diskuteres.
  - Eiendomsskatten – må sees på.
  - Sykeheimsstrukturen?
  - Stillingsbanken – hva skjedde med den? Hva skjedde med Levanger 2020 – planene og forventningene til dette?
- Gr. 4**
- - selge kommunale tjenester til andre kommuner, f.eks brann
  - - kvalitetsikre prosjekter vi går inn i , slik at disse ikke gir store negative økonomiske konsekvenser.
  - - se på eiendomskatten
  - - egenbetaling av kommunale tjenester (må ses på sosial profil)
- Gr. 5**
- Enhetene må holde sitt budsjett.
  - Inovasjon, Hint, Norske Skog, Hunt og Aker Verdal m.m.
  - Eiendomsskatt på fritidseiendommer.
  - Bedre økonomistyring
- Gr. 6**
- Reduksjon/nedleggelse, ikke osthøvelprinsippet

- Margin på driftsbudsjettet
- Bedre økonomistyring/kontroll
- Egenandeler
- Bedre styring på barnehageøkonomi
- Næringsbygget må benyttes – feks. ny stor kommunal barnehage.

- Gr. 7**
- Bruk inntekspotensiale – eiendomsskatt
  - Omstrukturer, personell, bygninger, organisasjon
  - Samarbeid med lag og organisasjoner. Formaliser, systematiser
  - Utnytting av ”unge” pensjonister. Formaliser
  - Målretta forebyggende arbeid

- Gr. 8**
- Streng økonomistyring – budsjett disiplin.
  - Øke eiendomsskatten
  - Effektivisere gjennom å se på struktur i skole/pleie og omsorg
  - Brannberedskap inn i ISK.

- Gr. 9**
- Vi må jobbe smartere enn tidligere
  - Legge til rette for næringsutvikling
  - Åpne for muligheter/legge til rette for at folk bosetter seg i kommunen (kulturtilbud, sentrumsaktiviteter, skaffe tomter)
  - Strømlinjeformede linjer/rutiner
  - Forbygging i stedet for å reparere (oppvekst), tidligere tiltak
  - Flere oppgaver inn i Innherred samkommune
  - Flere private tjenester f.eks. innen pleie/omsorg???

- Gr. 10**
- Øke inntekter: Øke eiendomsskatten.
  - Tilpasse aktiviteten til inntektsnivået.

Oppgave 3: HVA BØR VÆRE MÅLET FOR OMSTILLINGENE DET ENKELTE ÅR FRA 2009 TIL 2013?

- Gr. 1**
- Foretrukket bokommune
  - Samsvar mellom inntekter og utgifter

- Gr. 2**
- Redusert tjenestetilbud med bakgrunn i reduserte budsjett. Noe lavere kvalitet, men innenfor akseptabelt nivå.
  - Budsjettkontroll

- Gr. 3**
- Viktig å unngå robæklista. Må ha handlingsrom.
  - Bedre økonomistyring!!! Lojalitet til vedtak som er fattet og sette de ut i livet.

- Jobbe med omdømmebygging. (profilere kommunen bedre – turisme, pilgrimsleden, beliggenheten Levanger har (nært flyplass, Trondheim.. elektrifisering av jernbanen)
- SND- midler bør Levanger jobbe for å få.

- Gr. 4**
- Vi skal ikke inn på Robek- lista, samtidig vil vi opprettholde tjenestetilbudet.
  - Vi må se på lovpålagte – ikke lovpålagte oppgaver .
  - Tiltak er vedtatt i økonomiplan
  - Rett person på rett plass

- Gr. 5**
- Kostnadene må fordeles jevnt på hvert år fram til 2013.
  - Målet må være å utnytte de ressurser vi har på en effektiv og fornuftig måte i tråd med budsjett.
  - Unngå å komme på Robeklista.
  - Prøve å få til bedre forebyggende aktiviteter internt og i samfunnet rundt oss for å få friskere og bedre mennesker i vår kommune.

- Gr. 6**
- 2009 - 7 mill ikke realistisk,
  - 2010 - 15 mill
  - 2011 – 15 mill
  - 2012 – 15 mill
  - 2013 – 15 mill

- Gr. 7**
- Unngå Robek
  - Robust organisering
  - Bredt politisk flertall for vedtak
  - Forståelse i befolkning
  - Kompetanseheving økonomi---forutsigbarhet om resultat

- Gr. 8**
- Balanse i budsjett og økonomiplan.

- Gr. 9**
- 1-2% reduksjon i antall årsverk pr. år bl.a. gjennom struktur innen hele organisasjonen
  - Redusert fravær – økt effektivitet -> vi må ta vare på våre ansatte/kompetansen
  - Motivere ansatte (viktig lederoppgave)

- Gr. 10**
- Mål for omstillingene:
  - Driftsmargin 1,5-2 %.
  - Omstilling uten for stort tap av tjenester og kvalitet.

Oppgave 4: DEN ENESTE INNTEKTEN AV BETYDNING KOMMUNESTYRET SELV FASTLEGGER ER EIENDOMSSKATT. HVORDAN ER DET MULIG Å FÅ INNBYGGERNE TIL Å AKSEPTERE EN ØKNING I EIENDOMSSKATTEN?

- Gr. 1**
- Øremerking av eiendomsskatten, konkrete prosjekt

- Informasjon til innbyggerne ang. inntektene til Levanger kommune
  - Informasjon ang. tjeneste innhold og omfang- omdømme bygging
- Gr. 2**
- Øremerke deler av eiendomsskatten
  - Vise hva som blir gjennomført/ikke blir gjennomført med/uten ES
  - Hva må forsvinne av kommunale tilbud uten ES
- Gr. 3**
- Fortelle hva pengene skal brukes til – dette kommuniserer økningen i eiendomsskatt.
- Gr. 4**
- Tjenestetilbudet må opprettholdes , før vi kan øke eiendomsskatten.
- Gr. 5**
- Opprettholde kommunale tjenester i de ulike områdene i kommunen.
  - Opprettholdt tilbud kan rettferdiggjøre høyere betaling.
- Gr. 6**
- Omsetningsverdi – grunnlag for re-takstering, justering uten å endre promillen.
  - Verdien er økt, naturlig
  - Bruken av eiendomsinntektene
  - Argumentasjon – opprettholdelse av tjenestetilbudet, synliggjøring i bruken.
- Gr. 7**
- Omtaksering, enklere enn vekst i promille
  - Andre kommuner har høyre sats på verker og bruk
  - Vanskelig å beskjære tjenestene samtidig
- Gr. 8**
- Vise hva vi får til – hva vi faktisk lykkes med.
  - Være flinkere til å vise de gode ”historiene”.
- Gr. 9**
- Innbyggerne må oppleve at de får noe igjen for pengene
  - Nødvendig med mye informasjon
  - Konsekvenser ved ikke å øke eiendomsskatten må formidles ut
- Gr. 10**
- Det må selges inn et budskap som forklarer hvorfor dette er nødvendig.